

Bij SpraakSaam maak je vrienden voor het leven



Jongeren met TOS komen op hun weg naar zelfstandigheid meer obstakels tegen dan andere jongeren. Denk bijvoorbeeld aan de communicatieve vaardigheden en de snelheid waarmee informatie wordt gedeeld. Om deze jongeren een helpende hand toe te steken en ze de gelegenheid te bieden om met lotgenoten in contact te komen, werd SpraakSaam opgericht. Een vereniging voor en door jongeren met TOS tussen de twaalf en dertig jaar.

SpraakSaam is ontstaan naar aanleiding van een onderzoek van Jet Isarin, senior-onderzoeker bij Kentalis. Zij onderzocht hoe jongeren met TOS zich ontwikkelen. Onderdeel van het onderzoek waren interviews met ruim 25 jongeren met TOS, met vragen over hun sociale leven, gezinsleven, ervaringen op school, stage en/of werk en hun toekomstverwachtingen. Aan het einde van het onderzoek is een film gemaakt: 'SpraakSaam de movie' (www.youtube.com/watch?v=nLYXNOMtd2g).

De deelnemers aan het onderzoek wilden graag contact blijven houden met elkaar en daarom werd SpraakSaam opgericht.

Bij de bijeenkomsten neem je samen deel aan leuke activiteiten en leer je ook van elkaar. Bijvoorbeeld over hoe je met je TOS kan omgaan of knelpunten kan aanpakken. SpraakSaam is actief in Rotterdam, Utrecht en Groningen. Iedereen met TOS tussen de 12 en 30 jaar kan lid worden, je hoeft in een van deze plaatsen niet te wonen om aan te kunnen sluiten.

Groeien

Mark van Espeloo is voorzitter van SpraakSaam. Hij vertelt over hoe hij bij deze club terecht is gekomen. "Ik ging mee op kamp en hier leerde ik andere jongeren met TOS kennen. Een van hen was Selma. Met haar ben ik in de regio Groningen bijeenkomsten gaan organiseren. Daarna ben ik gevraagd om bestuurslid te worden. SpraakSaam is niet alleen voor, maar ook door jongeren met TOS! "De bijeen-



www.spraaksaam.com

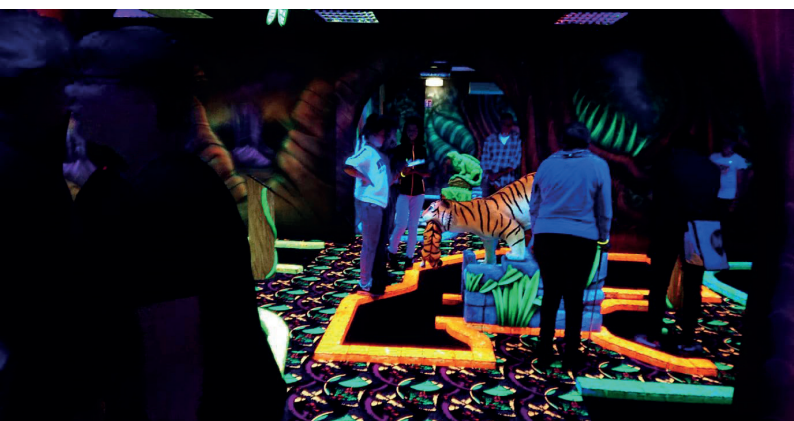
komsten en kampen zijn niet alleen heel gezellig, maar je ziet ook hoe jongeren groeien”, aldus Mark. “Van onzekere, ietwat verlegen jongeren groeien ze naar zelfverzekerde en pratende jongeren.”

Yara Schreiber, vice voorzitter van SpraakSaam, herkent dit. “Ik voelde me er meteen thuis. De andere jongeren hadden hetzelfde als ik, dat voelde zo goed. We merken bij SpraakSaam dat jongeren met TOS zich vaak eenzaam en niet begrepen voelen. Vrienden maken met jongeren die geen TOS hebben, valt voor velen niet mee. Bij SpraakSaam houden we rekening met elkaar. Ik kan er zijn wie ik ben. Ik word er vrolijk van dat ik als vice voorzitter, samen met twee jongeren, de activiteiten in de regio Utrecht mag organiseren.”

De vakantie van... de jongeren van SpraakSaam Rotterdam

Hoe gaan de jongeren met TOS om met de uitdagingen in de (eigen) vakantie? En hoe ging het vroeger met hen, als ze op vakantie waren met hun ouders? Uit de verhalen komt duidelijk naar voren dat moeders behulpzamer zijn dan vaders. Soms ook als het niet (meer) nodig is. Het helpt om samen met iemand die je kent nieuwe contacten te maken. Het is vertrouwd en maakt het gemakkelijker om de eerste stappen te zetten.

Overigens vinden niet alle jongeren van SpraakSaam het lastig om contact te maken, ook niet toen ze jonger waren. “Het ligt er ook aan hoe je zelf bent en hoe je wordt opgevoed. Mijn ouders zeggen: ‘Zoek het zelf maar uit. Als het fout gaat is dat een leermoment’.” Bij het ouder worden, merken de jongeren wel dat ze meer zelf wilden gaan doen. Denk aan het deelnemen aan activiteiten en kampen bijvoorbeeld. “Moeders kijken dan graag je tas nóg een keer na, vaders zijn ook daar wat relaxter in. Die wachten eerder tot je zelf om hulp vraagt, terwijl moeders soms gewoon hulp geven.”



Ik ga op vakantie en...

- Met TOS is eten bestellen soms lastig, vanwege de ingewikkelde of anderstalige menukaart.
- Engels en zelfs Duits worden redelijk tot goed begrepen door deze jongeren. Alleen... terug reageren. Dat is vaak lastiger en kost meer tijd.
- Het is spannend om iemand aan te spreken. Altijd de vraag: ‘Kunnen ze me verstaan? Begrijpen ze wat ik bedoel?’.

Oplossingsgericht zijn ze wel bij SpraakSaam Rotterdam:

- Kijk samen met iemand naar de menukaart of zoek van te voren op wat je wil eten.
- Kies voor een vakantie in eigen land of een land waar ze Nederlands of Engels spreken.
- Maak gebruik van je handen. Wijs dingen aan of gebaar.
- Maak gebruik van je telefoon, voor visuele ondersteuning.

Veel ondernomen

De jongeren gaan met het gezin, zelfstandig of met vrienden. Een aantal jongens en meiden, die elkaar kennen van SpraakSaam, zijn in Friesland gaan kamperen. Samen hebben ze leuke dagen gehad en veel ondernomen. Van reizen met de trein tot koken. “Het is zo goed bevallen dat er al plannen zijn ook deze zomervakantie weer samen weg te gaan. Ouders? Die hoeven dan niet mee. Het lukt ons ook zelf!”

Twee jongeren van deze groep hebben trouwens nog een treinreis gewonnen door de EU, via DiscoverEU. Samen met een vriend gaan zij reizen door België, Frankrijk en Luxemburg. Dit is hun eerste reis zonder ouders. In de voorbereiding zijn de ouders wel betrokken. Zo zijn de reizen en de overnachtingen al geboekt. “We waren wel blij met de hulp van onze ouders! Er moest veel ingevuld worden, in het Nederlands en in het Engels.” Als we vragen of het ze ook was gelukt als ze dat zelf hadden moeten, volgt een resoluut antwoord: “Ja, maar dan had het wel veel langer geduurd!”

Meer weten over SpraakSaam?

Kijk dan op www.spraaksaam.nl of mail naar info@spraaksaam@gmail.com. Houd voor de activiteiten van SpraakSaam de Facebookpagina's van SpraakSaam en FOSS in de gaten.